

Πραγματική ανάλυση Ι. Λύση 36

1. α. Αν $A \subseteq B$ τότε $\inf B \leq \inf A$. (Σε όλη την άσκηση 1. Τα σύνολα A, B θεωρούνται κάτω φραγμένα)
β. Αν για κάθε $x \in A$ υπάρχει $y \in B$ με $y < x$ τότε $\inf A \geq \inf B$ και στην ειδική περίπτωση $A = B$ αποδείξτε ότι το A είναι απειροσύνολο.
γ. Αποδείξτε ότι $s = \inf A$ εάν και μόνο εάν s κάτω φράγμα του A και $[s, s + \epsilon) \cap A \neq \emptyset$ για κάθε $\epsilon > 0$.
δ. Έστω $A \subseteq (-\infty, 0)$ και $B \subseteq (0, +\infty)$. Αν για κάθε $\epsilon > 0$, υπάρχει $a \in A$ και $b \in B$ ώστε $b - a < \epsilon$, δείξτε ότι $\sup A = \inf B$.
ε. Αποδείξτε ότι $\inf(A + B) = \inf A + \inf B$.
ζ. $\inf(A \cup B) = \min\{\inf A, \inf B\}$

Όλες οι απαντήσεις στηρίζονται στον ορισμό των $\sup, \inf$ που ισοδυναμεί με τις σχέσεις

ι. $x \leq M \forall x \in X \iff \sup X \leq M$ και ιι. $x \geq M \forall x \in X \iff \inf X \geq M$.

Λύση

α. Επειδή αν $x \in A$ τότε $x \in B$ έχουμε $x \geq \inf B$ για κάθε $x \in A$, που ισοδυναμεί όπως προείπαμε με την σχέση $\inf A \geq \inf B$.

β. Με βάση την υπόθεση για κάθε $x \in A$ υπάρχει $y \in B$ ώστε $y < x$ και επειδή $y \geq \inf B$ έχουμε $\inf B \leq x$ για κάθε $x \in A$ που ισοδυναμεί με $\inf A \geq \inf B$. Σχετικά με την ειδική περίπτωση $A = B$ αν το A ήταν πεπερασμένο σύνολο θα είχε ελάχιστο στοιχείο x . Σύμφωνα όμως με την υπόθεση θα υπήρχε στοιχείο $y \in A$ με $y < x$, άτοπο

γ. Αν $s = \inf A$ τότε s είναι κάτω φράγμα του A οπότε $A \subseteq [s, +\infty)$. Αν δεν ίσχυε το ζητούμενο συμπέρασμα θα υπήρχε κάποιος $\epsilon_0 > 0$ τέτοιος ώστε $[s, s + \epsilon_0) \cap A = \emptyset$, δηλαδή δεν θα υπήρχε κανένα σημείο του A στο διάστημα $[s, s + \epsilon_0)$ οπότε όλο το A θα ήταν υποσύνολο στο διάστημα $(s + \epsilon_0, +\infty)$. Στην περίπτωση αυτή το $s + \epsilon_0$ θα ήταν κάτω φράγμα του A , άτοπο διότι θα είχαμε κάτω φράγμα γνησίως μεγαλύτερο του $\inf A$. Αντιστρόφως Αν θεωρήσουμε κάτω φράγμα M με τις προϋποθέσεις της άσκησης θα δείξουμε ότι είναι το $s = \inf A = M$. Αν δεν ήταν τότε $s > M$ οπότε για $s = M + \epsilon$ έχουμε $x \geq M + \epsilon$ για κάθε $x \in A$ ή $[M, M + \epsilon) \cap A = \emptyset$, άτοπο με βάση την αρχική υπόθεση.

δ. Για κάθε $a \in A$ και για κάθε $b \in B$ ισχύει ότι: $a < b$. Από τη σχέση (i): $\sup A \leq b$ για κάθε $b \in B$. Και από την (ii): $\sup A \leq \inf B$. Από την υπόθεση έχουμε ότι $\exists a \in A, \exists b \in B : b - a < \epsilon$ και από την σχέση $a \leq \sup A \leq \inf B \leq b$ παίρνουμε $0 \leq \inf B - \sup A \leq b - a < \epsilon$ για κάθε $\epsilon > 0$ οπότε $\sup A = \inf B$.

ε. Από τις σχέσεις $A \subseteq A \cup B$ και $B \subseteq A \cup B$ προκύπτουν οι σχέσεις $\inf A \cup B \leq \inf A$ και $\inf A \cup B \leq \inf B$. Επειδή κάποιο ένα από τα πρώτα μέλη των προηγούμενων ανισοτήτων είναι το ελάχιστο οι δύο ανισότητες συμπύσσονται στην $\min\{\inf A, \inf B\} \geq \inf A \cup B$. Σχετικά με την άλλη πλευρά της ανισότητας, για τυχόν $x \in A \cup B$ θα ισχύει είτε $x \in A$ οπότε $x \geq \inf A \geq \min\{\inf A, \inf B\}$ είτε $x \in B$ οπότε $x \geq \inf B \geq \min\{\inf A, \inf B\}$ και τελικά $\inf(A \cup B) \geq \min\{\inf A, \inf B\}$.

ζ. Για τυχόν $x \in A + B$ έχουμε $x = a + b$ με $a \in A, b \in B$ οπότε $x = a + b \geq \inf A + \inf B$ για κάθε $x \in A + B$ που δίνει $\inf(A + B) \geq \inf A + \inf B$. Σχετικά με το άλλο σκέλος της ανισότητας, για τυχόντες αριθμούς $a \in A$ και $b \in B$ έχουμε $x = a + b \in A + B$ ή $a = x - b \geq \inf(A + B) - b$ για κάθε $a \in A$ που ισοδυναμεί με $\inf A \geq \inf(A + B) - b$. Η τελευταία ανισότητα γράφεται $b \geq \inf(A + B) - \inf A$ για κάθε $b \in B$ που ισοδυναμεί με $\inf B \geq \inf(A + B) - \inf A$ ή $\inf(A + B) \leq \inf A + \inf B$ που αποτελεί το δεύτερο σκέλος της ζητούμενης ανισότητας.